

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 195/21
U Luxembourg 9. studenoga 2021.

Presuda u predmetu C-91/20
Bundesrepublik Deutschland (Maintien de l'unité familiale)

Zajedničkom europskom sustavu azila u načelu se ne protivi to da država članica automatski proširi izvedeni status izbjeglice u svrhu održavanja obiteljskog jedinstva na maloljetno dijete roditelja kojem je odobren taj status

Tužiteljica u glavnom postupku, osoba LW, tuniska državljanka, rođena je u Njemačkoj 2017. od majke Tunižanke, čiji zahtjev za azil nije prihvaćen, i oca Sirijca, kojemu je 2015. odobren status izbjeglice. Zahtjev za azil podnesen u ime osobe LW odbijen je odlukom Bundesamta für Migration und Flüchtlinge (Savezni ured za migracije i izbjeglice, Njemačka).

Osoba LW, s obzirom na to da nije uspjela u postupku pred sudom kojem je podnesena tužba protiv te odluke, protiv presude tog suda podnijela je *reviziju* sudu koji je uputio zahtjev, Bundesverwaltungsgerichtu (Savezni upravni sud, Njemačka).

Sud koji je uputio zahtjev ističe da osoba LW ne može zahtijevati odobravanje statusa izbjeglice na temelju vlastitog prava. Naime, ona može ostvariti učinkovitu zaštitu u Tunisu, državi svojeg državljanstva. Međutim, osoba LW, kao maloljetno dijete roditelja kojemu je odobren status izbjeglice, ispunjava uvjete predviđene nacionalnim zakonodavstvom¹ za priznavanje izvedenog statusa izbjeglice u svrhu zaštite obitelji u okviru azila. Na temelju tog zakonodavstva, status izbjeglice trebalo bi odobriti i djetetu koje je rođeno u Njemačkoj i koje preko drugog roditelja ima državljanstvo treće zemlje na čijem ga se državnom području neće progoniti.

Budući da se pitao je li takvo tumačenje njemačkog prava u skladu s **Direktivom 2011/95**², sud koji je uputio zahtjev prekinuo je postupak kako bi Sudu postavio pitanje o tumačenju članka 3.³ i članka 23. stavka 2.⁴ navedene direktive. Sud je svojom presudom, zasjedajući u velikom vijeću, odgovorio da se tim odredbama **ne protivi to da država članica na temelju povoljnijih nacionalnih odredbi odobri izvedeni status izbjeglice u svrhu održavanja obiteljskog jedinstva maloljetnom nevjenčanom djetetu državljanina treće zemlje kojem je taj status priznat, uključujući kad je to dijete rođeno na državnom području te države članice i preko drugog roditelja ima državljanstvo druge treće zemlje u kojoj ga se neće progoniti. Međutim, usklađenost takvih nacionalnih odredbi s Direktivom 2011/95 pretpostavlja da dijete nije obuhvaćeno razlogom za isključenje iz te direktive i da ono na temelju svojeg državljanstva ili drugog elementa koji obilježava njegov osobni pravni status nema pravo na postupanje u**

¹ U ovom slučaju članak 26. stavci 2. i 5. Asylgesetza (Zakon o pravu na azil), u verziji primjenjivoj na glavni postupak. Tim se kombiniranim odredbama predviđa priznavanje, na njegov zahtjev, maloljetnom nevjenčanom djetetu izbjeglice status korisnika međunarodne zaštite ako je status koji je stekao njegov roditelj konačan.

² Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljan trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL 2011., L 337, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 248. i ispravak SL 2020., L 76, str. 37.)

³ Tom se odredbom propisuje mogućnost za države članice da uvedu ili zadrže povoljnije standarde prema kojima se određuje koje osobe ispunjavaju uvjete za dobivanje statusa izbjeglica ili za odobrenje supsidijarne zaštite, kao i one prema kojima se utvrđuje sadržaj međunarodne zaštite, pod uvjetom da su ti standardi u skladu s tom direktivom.

⁴ Tom se odredbom, čiji je cilj jamčiti održavanje obiteljskog jedinstva korisnika međunarodne zaštite kada članovi njegove obitelji pojedinačno ne ispunjavaju uvjete potrebne za ostvarivanje takve zaštite, predviđa proširenje na te članove određenih povlastica dodijeljenih korisniku.

navedenoj državi članici koje je bolje od onoga koje proizlazi iz odobravanja statusa izbjeglice.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud je utvrdio da dijete koje se nalazi u situaciji poput one u glavnom postupku ne ispunjava uvjete da mu se pojedinačno odobri status izbjeglice na temelju sustava uspostavljenog Direktivom 2011/95.

Naime, iz navedene direktive proizlazi da je za svojstvo izbjeglice potrebno ispuniti dva uvjeta, koji se odnose, s jedne strane, na strah od proganjanja i, s druge strane, na izostanak zaštite od djela proganjanja od strane treće zemlje čiji je osoba državljanin. Međutim, osoba LW može uživati učinkovitu zaštitu u Tunisu. Sud je u tom kontekstu podsjetio na to da se, na temelju sustava uspostavljenog Direktivom 2011/95, zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može pojedinačno prihvatiti samo zato što član obitelji podnositelja zahtjeva ima osnovani strah od proganjanja ili je izložen stvarnoj opasnosti od ozbiljne nepravde ako se utvrdi da, unatoč njegovoj povezanosti s tim članom obitelji i posebnoj ranjivosti koja iz toga proizlazi, sam podnositelj zahtjeva nije izložen prijetnjama od proganjanja ili ozbiljnoj nepravdi⁵.

Kao drugo, Sud je istaknuo da se Direktivom 2011/95 ne predviđa proširenje izvedenog statusa izbjeglice na članove obitelji izbjeglice koji pojedinačno ne ispunjavaju uvjete za odobravanje tog statusa. Naime, člankom 23. te direktive državama članicama samo se nalaže da urede svoje nacionalno pravo kako bi takvi članovi obitelji mogli zahtijevati, u mjeri u kojoj je to spojivo s njihovim osobnim pravnim statusom, određene povlastice, među kojima je izdavanje dozvole boravka ili pristup zapošljavanju, čiji je cilj održavanje obiteljskog jedinstva. Osim toga, obveza država članica da predvide pristup tim povlasticama ne proširuje se na djecu korisnika međunarodne zaštite koja su rođena u državi članici domaćinu u obitelji koja je u njoj osnovana.

Kao treće, Sud je, kako bi utvrdio može li država članica ipak odobriti izvedeni status izbjeglice u svrhu održavanja obiteljskog jedinstva djetetu u situaciji poput one osobe LW, podsjetio na to da se člankom 3. Direktive 2011/95 državama članicama dopušta da uvedu povoljnije standarde za određivanje tko ispunjava uvjete za odobravanje statusa izbjeglice ako su ti standardi u skladu s tom direktivom.

Takvi standardi, među ostalim, nisu u skladu s Direktivom ako se njima status izbjeglice nastoji priznati državljanima treće zemlje koji se nalaze u situacijama koje nisu povezane s logikom međunarodne zaštite⁶. Automatsko proširenje izvedenog statusa izbjeglice na maloljetno dijete osobe kojoj je taj status odobren, neovisno o tome ispunjava li to dijete pojedinačno uvjete za odobravanje navedenog statusa ili ne i uključujući slučaj u kojem je navedeno dijete rođeno u državi članici domaćinu, predviđeno zakonodavstvom o kojem je riječ u glavnom postupku u svrhu održavanja jedinstva obitelji izbjeglica, predstavlja vezu s logikom međunarodne zaštite.

Međutim, Sud je istaknuo da mogu postojati situacije u kojima bi takvo automatsko proširenje izvedenog statusa izbjeglice u svrhu održavanja obiteljskog jedinstva na maloljetno dijete izbjeglice, unatoč postojanju te veze, bilo nespojivo s Direktivom 2011/95.

Tako se, s jedne strane, rezervi iz članka 3. te direktive protivi to da država članica donese odredbe kojima status izbjeglice odobrava osobi koja je iz njega isključena na temelju članka 12. stavka 2. navedene direktive. Nacionalnim zakonodavstvom o kojem je riječ u glavnom postupku isključuje se takve osobe iz proširenja statusa izbjeglice.

S druge strane, rezervom iz članka 23. stavka 2. Direktive 2011/95 isključuje se proširenje povlastica dodijeljenih korisniku međunarodne zaštite na člana njegove obitelji ako to nije u skladu s osobnim pravnim statusom navedenog člana. Sud je pojasnio doseg te rezerve, koja se mora poštovati i kada država članica primjenjuje povoljnije standarde uvedene u skladu s člankom 3. te

⁵ Vidjeti presudu od 4. listopada 2018., Ahmedbekova, C-652/16 (t.50).

⁶ Vidjeti presudu od 4. listopada 2018., Ahmedbekova, C-652/16 (t.71).

direktive, na temelju kojih se status odobren korisniku međunarodne zaštite automatski proširuje na članove njegove obitelji, neovisno o ispunjenju uvjeta za odobravanje tog statusa.

U tom pogledu ne bi bilo u skladu s osobnim pravnim statusom djeteta korisnika međunarodne zaštite koje pojedinačno ne ispunjava uvjete za dobivanje te zaštite da se na njega prošire povlastice iz članka 23. stavka 2. Direktive 2011/95 ili status odobren tom korisniku kada ono ima državljanstvo države članice domaćina ili drugo državljanstvo koje mu, uzimajući u obzir sve elemente koji obilježavaju njegov osobni pravni status, daje pravo na postupanje u toj državi članici koje je bolje od onoga koje proizlazi iz takvog proširenja. Tim tumačenjem rezerve iz članka 23. stavka 2. Direktive 2011/95 uzima se u obzir najbolji interes djeteta, s obzirom na koji tu odredbu treba tumačiti i primjenjivati.

U ovom slučaju ne čini se da bi osoba LW, s obzirom na svoje tunisko državljanstvo ili neki drugi element koji obilježava njezin osobni pravni status, imala pravo na postupanje u Njemačkoj koje je bolje od onoga koje proizlazi iz proširenja izvedenog statusa izbjeglice odobrenog njezinu ocu.

Naposljetku, Sud je pojasnio da usklađenost primjene povoljnijih nacionalnih odredbi, poput onih o kojima je riječ, s Direktivom 2011/95 na situaciju poput one osobe LW ne ovisi o tome je li za nju i njezine roditelje moguće nastaniti se u Tunisu. Budući da je cilj članka 23. te direktive omogućiti izbjeglici da uživa prava koja joj taj status daje održavajući pritom jedinstvo svoje obitelji u državi članici domaćinu, postojanje mogućnosti za obitelj osobe LW da se nastani u Tunisu ne može opravdati to da se rezerva iz stavka 2. te odredbe shvati na način da se njome isključuje odobravanje statusa izbjeglice osobi LW jer bi takvo tumačenje značilo da se njezin otac odriče prava na azil koje mu je dodijeljeno u Njemačkoj.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293